

Norsk Bergindustri

Teknisk Byggeråstoff-komiteen

Møte 1/2020, 28. januar 2020

Norsk Bergindustri, Middelthunsgate 27, Oslo

Referat

Til stede:

Knut Li, Franzefoss Pukk AS

Ingvild Jørgensen, Kontrollrådet

Jostein Aksnes, Vegdirektoratet

Espen Rudberg, Feiring Bruk AS

Martin Mengede, Franzefoss Minerals AS

Elena Scibilia, NTNU

Ingar Jensen, Fossens eeff.

Fra Norsk Bergindustri: Anita Helene Hall, Njål Hagen og Lars-Erik Sletner

Ikke til stede:

Lillian Uthus Mathisen, Veidekke Industri AS

Saksliste:		
Sak	Tema	Ansvar
TBK 2020.1.1	<p>Referat fra forrige møte, 18.september 2019</p> <p>Knut gikk gjennom referatet fra 18. september som tidligere er sendt ut. Det var ingen kommentarer til dette.</p> <p>Sharepoint-mappen med innkallinger og referater deles med alle.</p>	Sekretariatet lager egen mappe i sharepoint med innkallinger, referater og felles dokumenter og deler med alle i komiteen
TBK 2020.1.2	<p>Nytt rundt bordet</p> <p>PCR for tilslag er under arbeid. PCR er en felles forståelse av verdier og regler for hvordan innsatsfaktorene skal vurderes i en EPD og derfor viktig for at alle skal ha en felles forståelse for hvordan verdier skal legges inn ved utforming av EPD. Espen orienterte om fremdriften i arbeidet. Denne er nå ferdig utformet av arbeidsgruppen og ute på høring. Målet er å publisere i februar.</p>	
TBK 2020.1.3	<p>Oppsummering fra strategikonferansen 18.november 2019</p> <p>Endret navn til innspillsmøte. Gjennomgangen dag én gir et godt innblikk i hva de andre komiteene jobber med og tilbakemeldingene var at dette er nyttig for alle. Det legges opp til samme type møte også i år med komitegjennomganger 25. november.</p> <p>Dag to møte med komitelederne og styret i Norsk Bergindustri, hvor man blant annet gjennomgikk foreningens strategimål.</p>	Anita
TBK 2020.1.4	<p>Børge Wigum NTNU informerer om ARA 2020 (1 time)</p>	Norsk Bergindustri sender ut mail til alle pukk og grusmedlemmer med

Norsk Bergindustri

	<p>Børge Wigum fra HeidelbergCement Northern Europe og professor 2 ved NTNU holdt innlegg om “Mulig utlekking av alkalier fra tilslagsmaterialer (ARA)” og “Magnetkis i betongtilslag”.</p> <p>Implementering i europeisk standard – RILEM – forprosjekt ARA-2020, behov for verifisering. Hva kan dette bety for fremtiden - må deklare tilslag for utlekking av alkalier. Om dette er for høyt kan betongprodusentene velge andre leverandører. Krav til ikke reaktive tilslag, som i Sverige, er ikke bærekraftig. Viktig for bransjen å være “på hugget”. All importert og gjenbrukt tilslag er kategorisert som alkalisk.</p> <p>Magnetkis i betongtilslag – nyknust og uforvitret – produserer svovelsyre. Dette har større påvirkning enn svovelkis. Ble et tema i Norge i forbindelse med Follobanen. Det skulle brukes lokale masser, men det ble funnet for høyt innhold av magnetkis. Statens vegvesen har utgitt en rapport om teamet. NTNU skal kjøre et treårs-prosjekt på sulfidmineraler (magnetkis) i tilslag.</p> <p>Børge oppfordrer bransjen om å engasjere seg i begge prosjektene. Veldig vesentlig for leverandørene av tilslag til betong. Oppgave for komiteen å arbeide videre med temaet.</p> <p>Forslag om å holde et innlegg på høstmøtet om begge prosjektene.</p> <p>Bidrag fra bransjen om forskning på tilslag.</p> <p>Send ut info til alle medlemmene i “Pukk og grus” om disse to prosjektene og “Kortreist stein”.</p>	<p>informasjon om dette! Gjør oppmerksom på at dette er viktig!</p> <p>Tar med i utvalg av tema til Høstmøte.</p>
TBK 2020.1.5	<p>Finstoffprosjekt NTNU m.fl.</p> <p>Elena informerte om prosjektet.</p> <p>Tester viser at ved å blande inn Dustex, som er et produkt fra treindustrien, kan dette bidra til at 0/4 kan brukes i frostsikringslag. Dustex er vannløselig og en vei skal vare i mange år, og om Dustex blir vasket bort blir 0/4 telefarlig. Resultatet kan bli at Statens vegvesen ikke godkjenne bruk av 0/4 i frostsikringslaget.</p> <p>Prosjektet har gitt gode resultater og Elena håper det ferdig resultatet kan presenteres på “Stein i vei”</p> <p>Knut informerte om grøftepukk-prosjektet – omfyllingsmasser. Hvilken sortering ønsker bransjen det skal brukes – komiteen er enige i at 4/22mm spilles inn.</p>	Elena Scibilia, NTNU
TBK 2020.1.6	<p>Stein i vei 2020</p> <p>Kort orientering ved Knut. Evt etternølere må melde seg snarest.</p>	Knut /Anita
TBK 2020.1.7	<p>Nytt fra Standard Norge</p> <p>Knut informerte om sammenslåing av standardene 12620, 13043, 13139 og 13242.</p> <p>Norge skal være vertsnasjon for CEN/TC154-møte i oktober.</p>	
TBK 2020.1.8	<p>Nytt fra Kontrollrådet</p>	
TBK 2020.1.9	<p>Bruk av standardfraksjoner (Innspill etter Bjørn Mattssons innlegg på Høstmøtet)</p> <p>Knut informerte om innspillet. Ønske om bruk mer definerte standardfraksjoner i tilslagsproduksjonen. Kostbart å legge om</p>	

Norsk Bergindustri

	<p>produksjonen for spesialfraksjoner. Hva kan komiteen gjøre og hvordan gå frem?</p> <p>I ubunden bruk har Statens vegvesen gjort et arbeid med å rydde opp i bruken av forskjellige fraksjoner.</p> <p>Tas videre til neste møte.</p>	
TBK 2020.1.10	<p>Slagg som ubunden tilslag</p> <p>Fanget opp i CEN-arbeid. Tysk spesialist rettet spørsmål. Restprodukt fra metallindustrien. Brukes i Tyskland, blant annet i vei.</p> <p>Eramet har utgitt en bærekraftsrapport hvor bruk av slagg kan brukes i sement, veggfasader, asfalt og grus/fyllmasse for entreprenører og tildekkingsmasse.</p> <p>Elkem har et prosjekt gående.</p> <p>Mengden av årlig slagg i Norge er ca 300.000 tonn, noe som tilsvarer produksjonen ved et middels stort pukkverk.</p> <p>Skal det brukes som bærelag i veibygging er det underlagt et klart regelverk.</p> <p>Ikke noe som følges opp videre av komiteen.</p>	Espen
TBK 2020.1.11	<p>UEPG -den europeiske foreningen for pukk og grus. Kan noen tenke seg å engasjere seg i noen av de aktuelle komiteene.</p> <p>Knut informerte om deltakelse. Mye relevant orientering og informasjon.</p>	Anita
TBK 2020.1.12	<p>Eventuelt</p> <p>Det er ønske om at noen fra Norsk Bergindustri som jobber med tilslag skal delta i arbeidet med betong og asfaltstandardene (206 og 13108 serien) i større grad for å ivareta våre interesser.</p> <p>Erfaring viser at knust betong egner seg helst til ubunden bruk fremfor gjenbruk i betong.</p> <p>Martin kan følge opp 206 fremover, men på asfaltsiden har vi ikke noen for øyeblikket.</p> <p>Espen har vært i møte ang BEAM og tilslagsmaterialer, skal lages en PDT – Product Declaration Template, her skal all orientering om produktet ligge – EPD, CE-merking osv.</p> <p>Prosjektstudie – BEAM om en betongtrapp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommende møter: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tirsdag 16. juni kl. 10-14, Oslo ○ Tirsdag 15. september kl. 10-14. Oslo ○ Innspillsmøte 25. november, starter med lunsj, avslutter med middag. Hotell Opera, Oslo 	<p>Sekretariatet henvender seg til Standard Norge (Merete Murvold) og ber om at Martin skal med i 206 arbeidsgruppe og lufte ønske vi har på at noen følger mer med i 13108 serien.</p>